

Etusivu>Kanteen nostaminen>Sovittelu>Sovittelu EU-maissa

Tämän sivun alkukielistä versiota [en](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomenkieleen parhailtaan.

englanti

Swipe to change

Sovittelu EU-maissa**Englanti ja Wales**

Miksi viedä riita-asia tuomioistuimeen, jos se voidaan ratkaista sovittelulla? Sovittelu on vaihtoehtoinen riidanratkaisukeino (Alternative Dispute Resolution – ADR), jossa puolueeton sovittelija auttaa osapuolia pääsemään sovintoon. Englannin ja Walesin hallinto ja oikeusalan toimijat ovat tietoisia sovittelun eduista ja pyrkivät soveltuviissa tapauksissa edistämään sen käyttöä riidanratkaisussa tuomioistuinkäsittelyn vaihtoehtona. Myös maksutonta oikeusapua voi olla saatavissa, jos tavanomaiset myöntämisedellytykset täyttyvät.

Who to contact?

Oikeusministeriö vastaa riita- ja perheasioiden sovittelun toimintalinjoista ja sen edistämisestä siltä osin kuin toiminta tapahtuu Englannissa ja Walesissa.

Civil Mediation

Jotta voitaisiin varmistaa riita-asioiden sovittelun laatu tapauksissa, joissa tuomioistuin siirtää asian sovitteluun (lukuun ottamatta perheasiain sovittelua Englannin ja Walesin oikeudenkäyttöalueella), oikeusministeriö ja sen toimeenpanovirasto Her Majesty's Courts and Tribunals Service (HMCTS) ovat ottaneet käyttöön kaksi riita-asioiden sovittelumenettelyä. Menettelyn valinta riippuu riita-asian kohteen arvosta. Vähäisten asioiden sovittelu on HMCTS:n tarjoama palvelu, joka on tarkoitettu vähäisten eli yleensä alle 10 000 punnan arvoisten vaateiden käsittelyyn. Tätä suurempien eli yli 10 000 punnan arvoisten vaateiden käsittelyä varten oikeusministeriö on yhdessä riita-asioiden sovitteluneuvoston (Civil Mediation Council, CMC) ottanut käyttöön akkreditointijärjestelmän, jonka kautta sovittelupalveluja tarjoavat järjestöt voivat pyytää tulla kirjatuiksi riita-asioiden sovittelijoiden luetteloon, niin että tuomioistuimet voivat soveltuviissa tapauksissa ohjata osapuolet niiden asiakkaisiksi. CMC-organisaatio edustaa tahoja, jotka tarjoavat sovittelua yksityisoikeudellisissa (siviili- ja kauppaoikeudellisissa) asioissa.

Family Mediation

Perheasiain sovittelu on itsesäänneltyä, ja sitä hoitaa joukko jäsenyyttä edellyttäviä organisaatioita tai akkreditointielimiä, joihin sovittelijat ovat liittyneet. Kyseiset elimet muodostavat yhdessä perheasiain sovitteluneuvoston (Family Mediation Council, FMC), jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa perheasiain sovittelun normit. Toinen FMC:n tehtävä on edustaa perustajajäsenorganisaatioitaan ja perheasiain sovittelun toimijoita yleisesti neuvotteluissa, joita ammattikunta käy julkisyhteisön edustajien kanssa.

FMC on valtiosta riippumaton elin, jolla on keskeinen asema jäsenjärjestöjensä joukossa. Ne ovat kaikki valtiosta riippumattomia organisaatioita/yhdistyksiä ja FMC:n perustajajäseniä. Merkittävimpiä perheasiain sovitteluneuvoston perustajajäseniä ovat

ADR Group

Family Mediators Association

National Family Mediation

College of Family Mediators

Resolution

The Law Society

Hallituksella ei tällä hetkellä ole suunnitelmassa perustaa riita- tai perheasiain sovittelua valvovaa sääntelyelintä.

Akkreditoitua riita-asioiden sovittelijaa voi hakea [oikeusministeriön verkkosivuilla](#) olevasta sovittelijoiden luettelosta. Sovittelijoita voi hakea paikkakunnittain. Sovittelusta peritään kiinteämääräinen palkkio, jonka suuruus riippuu riita-asian kohteen arvosta. Jos osapuolilla ei ole varaa maksaa sovittelusta, LawWorks-järjestö tarjoaa maksuttomia sovittelupalveluja niille, jotka täyttävät tietyt edellytykset. LawWorks-järjestöön voi ottaa yhteyttä joko puhelimitse numeroon **01483 216 815** tai järjestön [verkkosivuilla](#).

Perheasiain sovittelupalvelu on saatavilla GOV.UK-verkkosivuilla (aiemmin direct.gov) osoitteessa [Family Mediation Service Finder](#). Perheasiain sovittelun neuvontapuhelin (Family Mediation Helpline) on sen sijaan lopettanut toimintansa.

Lisätietoa maksuttomasta oikeusavusta ja sen myöntämisedellytyksistä on saatavilla GOV.UK-verkkosivujen uudessa [oikeusapua](#) koskevassa neuvontapalvelussa. <https://www.gov.uk/check-legal-aid>

In which area is recourse to mediation admissible and/or the most common?

Sovittelua voidaan käyttää monenlaisissa arkipäivän tilanteisiin liittyvissä siviili- ja kauppaoikeudellisissa riita-asioissa, kuten asumiseen, liiketoimintaan ja työelämään liittyvät riidat, vähäiset vaatteet, velkomusvaatteet, rajakiistat, sopimusriidat, erilaiset vahingonkorvauskanteet sekä esimerkiksi häiriön aiheuttamiseen tai ahdisteluun liittyvät riidat.

Sovitteluun voidaan turvautua myös perheasioissa, kuten avioeron tai muiden parisuhdejärjestelyjen purkautumisen yhteydessä sekä lapsen oikeuksia, mm. tapaamisoikeutta ja asumisjärjestelyjä koskevien riitojen yhteydessä. Sovitteluun voivat turvautua muutkin kuin entiset puoliset tai kumppanit. Esimerkiksi isovanhemmat voivat perheasiain sovittelun avulla sopia siitä, miten he voivat pitää yllä suhteita lapsenlapsiinsa.

Are there specific rules to follow?**Civil mediation procedure**

Riita-asioiden sovittelua ei ole säännelty lailla, eikä se ole tuomioistuinkäsittelyn ennakkoehto. Riita-asian osapuolten edellytetään kuitenkin harkitsevan sovittelua vakavasti ennen tuomioistuimeen menemistä.

Lainkäyttöä riita-asioissa koskevat säännöt (Civil Procedure Rules, CPR) ohjaavat Court of Appeal -tuomioistuimen siviilioikeusjaostoissa sekä High Court- ja County Court tuomioistuimissa noudatettavia käytäntöjä ja menettelyjä. Säännöksissä on menettelyohje, jonka tärkeimpänä tavoitteena on auttaa tuomioistuimia käsittelemään asioita oikeudenmukaisesti. Tämä edellyttää tuomioistuimen aktiivista panosta riita-asioiden hallinnoinnissa, mihin sisältyy asianosaisten kannustaminen käyttämään vaihtoehtoista riitojenratkaisumenettelyä, jos tuomioistuin pitää sitä asianmukaisena ja jos menettely on käytettävissä kyseisessä tuomioistuimessa.

Sovittelu on täysin vapaaehtoista, mutta lainkäyttöä riita-asioissa koskevissa säännöissä esitetään tekijät, jotka tuomioistuimen on otettava huomioon päättäessään maksettavien kulujen määrästä. Sen on otettava huomioon mahdolliset riidan ratkaisemispyrkimykset ennen oikeudenkäyntiä ja sen aikana.

Näin ollen, jos voittanut osapuoli on aiemmin kieltäytynyt kohtuullisesta sovittelutarjouksesta, tuomari voi päättää, että hävinneen osapuolen ei tarvitse maksaa voittaneen osapuolen kuluja.

Family mediation procedure

Perheasiain sovittelu on nykyisellään täysin vapaaehtoista. Huhtikuusta 2011 alkaen jokaisen, joka harkitsee kanteen nostamista tuomioistuimessa perheoikeutta koskevassa asiassa (riippumatta siitä, onko hän oikeutettu maksuttomaan oikeusapuun), on pohdittava ensin sovittelun mahdollisuutta osallistumalla tätä koskevaan tiedotustilaisuuteen (Mediation Information and Assessment Meeting, MIAM). Tästä määrätään kanteen nostamista koskevissa ohjeissa. Myös mahdollisen vastaajan olisi pyydettävä osallistuttava tilaisuuteen. Jos kantaja päättää kuitenkin viedä asian tuomioistuimen käsiteltäväksi, kanteen mukana on toimitettava lomake FM1 todisteeksi siitä, että hänet on joko vapautettu tiedotustilaisuuteen osallistumisesta tai että hän on osallistunut tilaisuuteen, mutta sovittelua ei pidetty mahdollisena kyseisessä tapauksessa tai että sovittelua yritettiin, mutta se ei johtanut tuloksiin tai sen avulla ei onnittu ratkaisemaan kaikkia ongelmia.

Perheoikeuden uudistushankkeen yhteydessä annettujen suositusten perusteella lapsia ja perheitä koskevaan lakiesitykseen (Children and Families Bill) lisättiin helmikuussa 2013 säännös, jonka nojalla nykyinen edellytys sovittelua koskevaan tiedotustilaisuuteen (MIAM) osallistumisesta muutetaan lakisääteiseksi veloitteeksi (josta voidaan myöntää vapautus tietyissä tapauksissa, esimerkiksi perheväkivallan perusteella).

Myös edellä mainitun FM1-lomakkeen toimittamisesta kanteen yhteydessä tulee lakisääteinen velvollisuus. Lakiesityksen odotetaan tulevan voimaan keväällä 2014.

Samoin kuin lainkäyttöä riita-asioissa koskevat säännöt, myös lainkäyttöä perheoikeudellisissa asioissa koskevat säännöt (oikeudenkäyntiin liittyvä kokonaisvaltainen säännöstö) kannustavat vaihtoehtoisen riitojenratkaisun käyttöön.

Maintaining professional standards

Englannissa ja Walesissa ei ole sovittelijoita koskevia erityisiä kansallisia käytäntösääntöjä. Jotta riita-asioiden sovittelija voisi saada sovitteluneuvoston eli CMC:n akkreditoinnin, hänen on kuitenkin sitouduttava noudattamaan käytäntösääntöjä, joiden mallina käytetään EU:n käytäntösääntöjä. Ammatti on itsesäännelty, eikä valtio puutu sääntöjen valintaan tai kannusta sovittelijoita sitoutumaan vapaaehtoisin sääntöihin.

Kaikkien FMC:n perustajajäsenten edellytetään varmistavan, että niiden jäsenet (perheasiain sovittelijat) sitoutuvat noudattamaan FMC:n käytäntösääntöjä.

Information and training

Tietoa riita-asioiden sovittelusta, palveluista ja hinnoitteluista on saatavilla oikeusministeriön verkkosivuilla riita-asioiden sovittelua koskevassa osiossa. <http://civilmediation.justice.gov.uk/>

Riita-asioiden sovittelijoiden luettelosta (Civil Mediation Directory) voi hakea sovittelijaa, joka voi tarjota sovittelua osapuolille sopivalla paikkakunnalla. Sovitteluneuvoston (CMC) ja sen jäsenjärjestöjen verkkosivuilla on lisätietoa sovittelusta ja siihen liittyvistä palveluista.

Perheasiain sovittelupalvelu (Family Mediation Service Finder) tarjoaa hakupalvelun, jonka avulla voi etsiä sovittelijaa omalta asuinpaikkakunnaltaan.

Lisätietoa sovittelupalveluista on saatavilla FMC:n jäsenorganisaatioiden verkkosivuilla.

Englannissa ja Walesissa ei ole kansallista riita-asioiden sovittelijoiden koulutuselinä. Riita-asiain sovittelijat koulutetaan sääntelemättömällä yksityissektorilla. Ammattikunta on itsesäännelty ja huolehtii jäsentensä koulutuksesta.

Perheasiain sovittelijoilla on monia erilaisia taustoja, muun muassa oikeusalalla sekä terapia- ja sosiaalipalvelujen alalla, eikä heiltä edellytetä laissa mitään erikoistumiskoulutusta. Eri jäsenyys- ja akkreditointiorganisaatioilla on kuitenkin omia koulutuskokonaisuuksia ja ammatillisia normeja, joihin sisältyy koulutusvaatimuksia. Jos sovittelijalla on sopimus julkisesti rahoitettavien sovittelupalvelujen tarjoamisesta, häneltä odotetaan erityisen korkeatasoista akkreditointia ja koulutusta, jonka pohjalta hän voi toteuttaa sovittelua koskevan alustavan tiedotustilaisuuden (Mediation Information Assessment Meeting, MIAM) ja itse sovitteluprosessin.

What is the cost of mediation?

Sovittelun kustannukset vaihtelevat palveluntarjoajan mukaan, eikä valtio sääntele niitä. Riita-asioiden sovittelussa kustannukset määräytyvät riita-asian kohteen arvon ja sovitteluprosessiin kuluvan ajan mukaan. Tietoa sovittelijoiden luettelosta löytyneen sovittelijan perimistä palkkioista on saatavilla oikeusministeriön verkkosivuilla. LawWorks-järjestö tarjoaa maksutonta sovittelua niille, joilla ei ole varaa maksaa siitä. LawWorks-järjestöön voi ottaa yhteyttä joko puhelimitse numeroon 01483216815 216 815 tai järjestön verkkosivuilla.

Is it possible to enforce an agreement resulting from mediation?

Direktiivi 2008/52/EY on pantu täytäntöön Yhdistyneessä kuningaskunnassa rajat ylittävää sovittelua koskevalla vuoden 2011 asetuksella (SI 2011 No 1133). Sen nojalla rajatylittävän riita-asian osapuoli, jonka kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, voi pyytää sovittelulla aikaansaadun kirjallisen sopimuksen sisällön vahvistamista täytäntöönpanokelpoiseksi. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne tuomioistuimet tai muut viranomaiset, joilla on toimivalta ottaa vastaan tällaisia pyyntöjä.

Tiedot toimivaltaisista Englannin ja Walesin tuomioistuimista ovat saatavilla oikeusviraston verkkosivustolla ([Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)).

Jos tuomioistuimessa käsiteltävän riita-asian osapuolet ovat päässeet sopimukseen sovittelun avulla, ne voivat pyytää tuomioistuinta vahvistamaan tämän sopimuksen. Jos tuomioistuin katsoo, että sopimus on kohtuullinen, se vahvistaa sopimuksen, minkä jälkeen siitä tulee oikeudellisesti sitova ja täytäntöönpanokelpoinen asiakirja, ns. suostumusmääräys (*Consent Order*).

Perheasiain riitojen osapuolet, jotka ovat päässeet sopimukseen keskenään itsenäisesti, asianajajiansa avulla tai sovittelun kautta, voivat pyytää tuomioistuinta muuntamaan sopimuksensa oikeudellisesti sitovaksi suostumusmääräykseksi (*Consent Order*), jos tuomioistuin voi pitää kyseistä sopimusta kohtuullisena. Näin tapahtuu todennäköisemmin taloudellisten sopimusten osalta kuin lapsia koskevissa riita-asioissa.

Linkkejä

[Riita-asioiden sovittelu - Civil Mediation Council](#), [Perheasiain sovittelu - Family Mediation Council](#),

[Hae riita-asioiden sovittelijaa - Civil Mediation Online Directory](#), [Hae perheasiain sovittelijaa - Family Mediation Service Finder](#),

[EU:n käytäntösäännöt sovittelijoille](#), [FMC:n käytäntösäännöt](#), [LawWorks-järjestö](#)

Päivitetty viimeksi: 13/06/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.